

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

17. marts 2005 *

I sag C-128/04,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde (Belgien) ved afgørelse af 19. januar 2004, indgået til Domstolen den 9. marts 2004, i straffesagen mod:

Annic Andréa Raemdonck og

Raemdonck-Janssens BVBA,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Rosas (refererende dommer), og dommerne A. La Pergola, J.-P. Puissochet, U. Löhmus og A. Ó Caoimh,

generaladvokat: M. Poiares Maduro

justitssekretær: R. Grass,

* Processprog: nederlandsk.

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Det Forenede Kongeriges regering ved K. Manji, som befuldmægtiget, bistået af barrister M. Demetriou

- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved W. Wils, som befuldmægtiget,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 13, stk. 1, litra g), i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport (EFT L 370, s. 1).

- 2 Denne anmodning er blevet fremsat under en straffesag mod det belgiske selskab Raemdonck-Janssens BVBA (herefter »Raemdonck-Janssens«) og Annic Andréa Raemdonck, der er direktør for dette selskab, for overtrædelse af Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport (EFT L 370, s. 8).

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

- 3 Forordning nr. 3821/85 foreskriver, at køretøjer, der anvendes til vejtransport, skal være udstyret med en fartskriver. Forordningens artikel 14, stk. 2, bestemmer:

»Transportvirksomheden skal opbevare diagramarkene omhyggeligt i mindst et år efter anvendelsen og skal give de pågældende førere en kopi, såfremt de ønsker det. Arkene skal på forlangende forevises for eller udleveres til tilsynsmyndighederne.«

- 4 Artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 3821/85 bestemmer, at medlemsstaterne kan undlade at anvende denne forordning på køretøjer, der er omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 3820/85. Medlemsstaterne underretter Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber om enhver fritagelse, der meddeles i henhold til dette stykke.

5 Artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 3820/85 bestemmer:

»Hver enkelt medlemsstat kan på sit eget område eller efter aftale med vedkommende anden medlemsstat på dennes område meddele undtagelser fra enhver af denne forordnings bestemmelser om transport, som udføres ved hjælp af et køretøj af en eller flere af følgende kategorier:

[...]

- g) køretøjer, der inden for en radius af 50 km fra køretøjets hjemsted anvendes til transport af materiel eller udstyr, som benyttes ved udførelsen af førerens erhverv, såfremt kørsel ikke er førerens hovedvirksomhed, og såfremt undtagelsen ikke i alvorlig grad strider mod de med denne forordning tilstræbte mål. Medlemsstaterne kan gøre denne undtagelse betinget af, at der meddeles en individuel tilladelse

[...]

Medlemsstaterne underretter Kommissionen om undtagelser, som de meddeler i henhold til dette stykke.«

- 6 Samme forordnings artikel 1, stk. 3, definerer »fører« som »enhver person, som fører køretøjet, også selv om det kun er i et kort tidsrum, eller som befinder sig i køretøjet for i givet fald at kunne føre det«.

De nationale bestemmelser

- 7 Bestemmelserne i forordning nr. 3821/85 er blevet gennemført i Belgien ved kongelig anordning af 13. juli 1984 (*Moniteur belge* af 4.10.1984, s. 13509), som ændret ved kongelig anordning af 10. november 1987 (*Moniteur belge* af 19.12.1987, s. 19062). Artikel 1, stk. 2, i den kongelige anordning bestemmer, at forpligtelsen for motorkøretøjer, der er indregistreret i Belgien, og som anvendes til vejtransport, til at være udstyret med en fartskriver, ikke gælder for motorkøretøjer, der er nævnt i bilag 1 til anordningen. I dette bilag 1, afsnit B, punkt 8, nævnes »køretøjer, der inden for en radius af 50 km fra køretøjets hjemsted anvendes til transport af materiel eller udstyr, som benyttes ved udførelsen af førerens erhverv, såfremt kørsel ikke er førerens hovedvirksomhed«.

Retsforhandlingerne i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 8 Den virksomhed, der udøves af Raemdonck-Janssens inden for anlægsarbejder i infrastruktursektoren, består i at udføre vandrette borer og derefter anlægge kanalisation, kabler og telekommunikationslinjer og -net. Det pågældende selskab anvender i alt fem egne chauffører til transporten af det nødvendige materiel til byggepladserne.
- 9 Den 18. oktober 2001 blev en af Raemdonck-Janssens lastbiler kontrolleret. Det fremgik af en undersøgelse af dette køretøjs fartskriver, at føreren, W. Burm, havde udført overarbejdstimer.
- 10 Efter denne konstatering anmodede den inspektør, som er ansvarlig for kontrollen med gennemførelsen af sociallovgivningen, om adgang til fartskrivernes diagramark

for en periode på et år for alle de chauffører, som er ansat hos Raemdonck-Janssens. Han fik indledningsvis kun adgang til diagramarkene for det sidste kvartal i 2001 for W. Burm samt dennes individuelle lønafregninger for samme periode. En gennemgang af disse dokumenter viste, at W. Burm havde udført overarbejde, uden at han havde fået overarbejdsbetaling eller hvileperioder herfor. Ifølge inspektøren havde W. Burm i strid med bestemmelserne om udførelse af anlægsarbejder endvidere arbejdet på lørdage. Som følge heraf anmodede inspektøren ligeledes om adgang til de individuelle lønafregninger for andre af Raemdonck-Janssens' chauffører. Gennemgangen af disse afregninger viste, at disse chauffører aldrig havde fået overarbejdsbetaling.

- 11 Openbaar Ministerie (anklagemyndigheden) indledte en straffesag ved Rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde mod Annic Andréa Raemdonck og Raemdonck-Janssens. De tiltalte har påstået, at den transport, der blev udført af selskabet, er omfattet af undtagelsen i artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85. Chaufførerne var blevet ansat til at transportere det nødvendige materiel og udstyr, herunder gravemaskiner, kabler og fliser, på byggepladserne. Byggepladserne befinder sig inden for en radius af 50 km fra det pågældende selskabs hjemsted. Udtrykkene »materiel eller udstyr« omfatter i den sammenhæng, hvori de indgår i denne bestemmelse, byggematerialer og materialer, der skal indgå i anlægsarbejderne, såsom kabler.
- 12 Da Rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde er af den opfattelse, at straffesagen berører dele af fællesskabsretten, har den udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal udtrykkene »materiel eller udstyr« i artikel 13, stk. 1, litra g), i [...] forordning [...] nr. 3820/85 [...] fortolkes således, at de udelukkende henviser til »redskaber og værktøj«, eller omfatter udtrykkene også de materialer, der er nødvendige for gennemførelsen af anlægsarbejdet, herunder byggematerialer eller kabler, der transporteres separat eller sammen med redskaber og værktøj?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 13 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om udtrykkene »materiel eller udstyr« i artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85 inden for rammerne af undtagelsesbestemmelsen i artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 3821/85 skal fortolkes således, at de udelukkende henviser til »redskaber og værktøj«, eller om udtrykkene også omfatter de materialer, der er nødvendige for gennemførelsen af anlægsarbejdet, herunder byggematerialer eller kabler, der transporteres separat eller sammen med redskaber og værktøj.
- 14 For at kunne give et tjenligt svar på dette spørgsmål, er det nødvendigt både at gennemgå betingelserne for anvendelse af undtagelsen i artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85 og vurdere denne bestemmelses rækkevidde.
- 15 Hvad angår de pågældende betingelser er både Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen i tvivl om, hvorvidt alle betingelserne er opfyldt i hovedsagen. De er navnlig i tvivl om, hvilken stilling førerne af køretøjer, der transporterer materiel eller udstyr, indtager, og hvilken virksomhed disse udøver. Derimod er det ikke bestridt, at de omhandlede køretøjer er blevet anvendt inden for en radius af 50 km fra deres hjemsted.
- 16 Ifølge ordlyden af artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85 finder undtagelsen i henhold til denne bestemmelse kun anvendelse, såfremt kørsel ikke er førerens hovedvirksomhed. Føreren skal desuden anvende det pågældende materiel og udstyr ved udførelsen af sit erhverv. Disse to betingelser knytter sig således til førerens virksomhed og ikke til det berørte selskabs.

- 17 På grundlag af de oplysninger, som Domstolen har til rådighed, er det ikke muligt at fastslå med sikkerhed, om de chauffører, der er ansat af Raemdonck-Janssens, opfylder de således fastsatte betingelser. Under disse omstændigheder påhviler det den forelæggende ret, for hvem straffesagen er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes, på grundlag af de faktiske omstændigheder i sagen at vurdere, om de pågældende betingelser er opfyldt.
- 18 Hvad angår fortolkningen af udtrykkene »materiel eller udstyr« i artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85 har Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen anført, at disse ikke udelukkende omhandler »redskaber og værktøj«, men at de ligeledes kan omfatte byggematerialer og kabler.
- 19 Det må fastslås, at en sådan fortolkning støttes af den omhandlede bestemmelses ordlyd, den sammenhæng, hvori den indgår, samt målsætningen med den lovgivning, som den er en del af.
- 20 Indledningsvis bemærkes, at en fortolkning af udtrykkene »materiel eller udstyr«, hvorefter de udelukkende henviser til »redskaber og værktøj«, ikke er i overensstemmelse med ordlyden af artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85. Selv om begrebet »udstyr« navnlig omfatter værktøj og de redskaber, der transporteres af føreren, og som benyttes ved udførelsen af dennes erhverv, forholder det sig ikke desto mindre således, at begrebet »materiel« har en videre rækkevidde og ligeledes omfatter det materiel, der er nødvendigt ved udførelsen af dette erhverv.
- 21 Hvad angår den sammenhæng, som udtrykkene »materiel eller udstyr« indgår i, skal det derefter understreges, at disse skal fortolkes i lyset af betingelserne i artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85, navnlig dem, der følger af indskudsætningerne »som benyttes ved udførelsen af førerens erhverv«, og »såfremt kørsel

ikke er førerens hovedvirksomhed«. Det kan for et køretøjs fører, hvis hovedvirksomhed ikke er at føre køretøjet, med henblik på udførelsen af sit erhverv være påkrævet, at han ud over at transportere værktøj og redskaber også transporterer materiel, såsom byggematerialer, der er nødvendige ved udførelsen af dette erhverv. Der er imidlertid intet til hinder for, at sådant materiel også kan være omfattet af denne bestemmelse.

- 22 Hvad endelig angår undersøgelsen af målsætningen med den i hovedsagen omhandlede lovgivning skal der ikke alene henvises til formålet med undtagelsen i artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85, men ligeledes til de mål, der forfølges med sidstnævnte forordning samt med forordning nr. 3821/85. Det er imidlertid ubestridt, at disse forordninger har til formål at forbedre trafik-sikkerheden og arbejdsvilkårene for lastvognschauffører. Disse mål kommer bl.a. til udtryk i forpligtelsen til at udstyre vejtransportkøretøjer med en fartskriver, der gør det muligt at kontrollere førernes køre- og hviletider.

- 23 Som det imidlertid fremgår af fjerde betragtning til forordning nr. 3821/85 og af artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 3820/85, kan bestemte køretøjer og bestemte former for transport, der udføres ved hjælp af disse, uden vanskeligheder udelukkes fra anvendelsesområdet for den ordning, der er indført ved disse forordninger. Medlemsstaterne kan nemlig under bestemte betingelser, og såfremt fritagelsen ikke strider mod de med denne forordning tilstræbte mål, på deres område fritage transporter, som udføres med køretøjer som de i artikel 13, stk. 1, litra g), omhandlede, fra denne ordning. Da betingelserne for at anvende den sidstnævnte bestemmelse er strenge, vil en fortolkning, hvorefter udtrykkene »materiel eller udstyr« også omfatter materiel, der er nødvendigt for gennemførelsen af anlægsarbejder, ikke være i strid med det tilstræbte mål, nemlig forbedring af trafik-sikkerheden og arbejdsvilkårene for lastvognschauffører. Denne fortolkning sikrer desuden den effektive virkning af undtagelsen i artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85.

- 24 Henset til det ovenfor anførte skal det forelagte spørgsmål besvares med, at udtrykkene »materiel eller udstyr« i artikel 13, stk. 1, litra g), i forordning nr. 3820/85 inden for rammerne af undtagelsesbestemmelsen i artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 3821/85 skal fortolkes således, at de ikke udelukkende henviser til »redskaber og værktøj«, men også omfatter de materialer, herunder byggematerialer eller kabler, der er nødvendige for gennemførelsen af de arbejder, der henhører under føreren af det pågældende køretøjs hovedvirksomhed.

Sagens omkostninger

- 25 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Udtrykkene »materiel eller udstyr« i artikel 13, stk. 1, litra g), i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport skal inden for rammerne af undtagelsesbestemmelsen i artikel 3, stk. 2, Rådets forordning nr. 3821/85 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport fortolkes således, at de ikke udelukkende henviser til »redskaber og værktøj«, men omfatter de materialer, herunder byggematerialer eller kabler, der er nødvendige for gennemførelsen af de arbejder, der henhører under føreren af det pågældende køretøjs hovedvirksomhed.

Underskrifter